

VIETNAM

30 daagse rondreis van 27-01-2012 t/m 24 -02-2012.

Reisorganisatie : 'Het Schone Streven'

Aantal deelnemers : 26

Reisleidster : Elske de Vries

Lokale gids : Phuong Le Thi

Dag 1+2 : vrijdag 27-01 / zaterdag 28-01 :

Om 5.30 u. worden we opgehaald door de taxi die ons naar Schiphol zal brengen. Om 7.15 u. komen we aan. Na het inchecken drinken we koffie, shoppen wat in de taxfree winkels en maken kennis met reisgenoten. We reizen met Singapore Airlines.

Het vliegtuig vertrekt mooi op tijd. Wij zitten niet bij reisgenoten, omdat wij bij het inchecken vroegen om plaatsen aan het gangpad. Die waren er nog wel maar niet bij de groep van HSS. We lezen ons alvast in, we hebben boeken over Vietnam bij ons. Zo komen we al een beetje in de sfeer. We maken ook alvast een geldlijstje : € 1,-
= 20.000 VND (Vietnamese Dong)

€ 10,- = 200.000 VND

Enz.

Tijdens de reis worden we steeds voorzien van drankjes en versnaperingen en we krijgen 2 maaltijden, geserveerd door prachtig geklede stewardessen. De reis vliegt om. Om 5.55 u. plaatselijke tijd landen we in Singapore. We moeten daar 4 uur wachten. Het is een groot vliegveld er is van alles te zien en we maken daar kennis met steeds meer reisgenoten.

Om 9.50 u. vertrekken we. Het is maar een korte vlucht +/- anderhalf uur.

Rond het middaguur zetten we voet op Vietnamese bodem in Ho Chi Minh City.

Als we onze bagage hebben, maken we kennis met **Elske** en **Phuong** en kunnen we pinnen. We kunnen maximaal 4.000.000 VND pinnen (+/- € 160,-). We voelen ons miljonair met zo'n dik pak bankbiljetten!!

We maken kennis met Hoang, de buschauffeur en Vu, de co-driver, die zorgt voor koel

water, we krijgen 2 flesjes per dag en voor verfrissingsdoekjes.

We rijden anderhalf uur naar het restaurant voor een klein hapje en vervolgens naar ons eerste hotel Ham Luong in **Ben Tre**. Het is een vrij nieuw hotel met 66 kamers in roomkleur en veel hout. Eindelijk kunnen we ons opfrissen en de zomerkleren aantrekken !

's Avonds eten we heerlijk Vietnamees : veel kleine hapjes, waarbij de Vietnamese loempiaatjes en fruit voor ons herkenbaar zijn, de andere gerechtjes zullen we de komende tijd ook vaak voorbij zien komen : pho (noedelsoep met rundvlees of kip), banh khoai en banh beo (pannenkoekjes en gestoomde noedels), cao lau (rijstnoedelgerecht), banh xeo (vispannenkoekjes) enz.

Om 21 uur vallen we doodmoe en met een hoofd vol van de eerste indrukken in slaap.....

Dag 3 : zondag 29-01 :

Om half 7 staan we op, douchen ons, ontbijten we en om 8 uur gaan we per boot de Ba Lai en de Ham Luong op in de **Mekongdelta**. We bezoeken een kokosfabriekje waar de kokosnoten van hun harde bast worden ontdaan, dat is een zwaar werkje (!), vervolgens worden ze verder verwerkt.

We gaan daarna naar een kokossnoepjesbedrijfje, waar de meesten van ons verschillende soorten kokossnoepjes koopt voor het thuisfront.

In zespersoons tuk-tuk's gaan we naar een grotere roeiboot weer terug naar het hotel.

Na een sanitaire stop gaan we met de bus op weg naar de **Vinh Trang pagode**. (een tempel kan voor iedereen die iets bijzonders heeft gedaan, gebouwd worden, een pagode alleen voor een boedha)

We maken foto's van de grote boedha's.

Na de lunch rijden we in +/- 2 uur naar **Can Tho**, de grootste plaats in de Mekong Delta.

Onderweg stelt iedereen van het gezelschap zich voor. We proberen namen te onthouden al zal het nog wel even duren voordat we de goede namen bij de juiste personen plaatsen. We vinden wel dat we het getroffen hebben : er zijn grappige, slimme, luisterende, behulpzame, rustige, drukke ..... reisgenoten bij ; een gemêleerd gezelschap waar wij het wel 30 dagen bij uit zullen houden. De reisleiding

stelt zich ook nader voor en ook bij hen hebben we een heel goed gevoel!!

Onderweg vertelt Elske over de dranken in Vietnam : theesoorten, vooral Lipton, Jasmijn en Lotus. Koffie, wordt voor onze begrippen erg sterk gedronken, je kunt er kokend water bij doen.... Sappen : meloen, avocado, orange en lemon. Wijn : rijst, bananen, casave, mais (35 TOT 55%!). Biersoorten : Saigon, BBB, Heineken, Tiger en Hanoi.

's Avonds bij het diner worden er allerlei dranken uitgetest en goed bevonden.....

Dag 4 : maandag 30-01 :

We worden om half 6 gewekt en vertrekken om 6 uur naar de drijvende markt in de buurt van Can Tho op de rivier de Hau. De Phong Dien-markt ligt op ongeveer 20 km ten z.w. van Can Tho. Vrouwen met kegelvormige hoofddeksels (non la) schillen verse ananassen voor ons. We smullen..... de foto toestellen en filmapparaten klikken en flitsen volop.

Als we terugkomen, laten we ons het ontbijt goed smaken.

Daarna gaan we op weg naar Ho Chi Minh Stad. Onderweg krijgen we van Phuong uitleg over de

Vietnamese taal : de taal bestaat uit 29 letters, maar kent niet de letters f, j, w en z.

De taal kent 6 tonen.

Phuong vertelt verder dat er vaak mondkapjes, hoofddeksels en kleding met lange mouwen wordt gedragen door de vrouwen; zo houden ze hun huid blank, want een blanke huid is één van de 7 schoonheden. De mannen daarentegen willen een zo bruin mogelijke huid; dat is voor hun een teken van mannelijkheid.

De lunch gebruiken we in My Tho in Mecon Rest Stop.

Daarna weer de bus voor het laatste stuk naar **Ho Chi Minh Stad**. Het is een relatief jonge stad : ruim 300 jaar oud, heel chaotisch en fascinerend en vaak het decor geweest van belangrijke historische gebeurtenissen.

De naam 'Saigon' zoals de stad tot 1975 heette, roept bij velen beelden van tumultueuze tijden op !

Ho Chi Minhstad beslaat een oppervlakte van 2090 km² en heeft ruim 8 miljoen inwoners. Daarmee is het de grootste stad van Vietnam en een van de dichtstbevolkte

steden van de wereld.

De stad is verdeeld in 19 stads- en 5 buitenwijken.

Ons hotel 'Asian Ruby 3' is prachtig ! Onze mooie, ruime kamer ligt op de 8^e verdieping. We kunnen hier zelf koffiezetten en na een lekker bakkie gaan we mailtjes versturen in de lounche van het hotel.

We lezen dat het in Nederland hard vriest en sneeuwt!! Onvoorstelbaar : wij zitten hier in korte broek en hemdje bij 35 0 C te zweten en te puffen... Om 19 u. gaan we dineren. We eten bijna nooit in het hotel en ook nu stappen we in de bus om elders te gaan eten.

We maken kennis met Vincent, ook een reisleader van HSS, die vaak deze reis begeleidt, maar nu een andere! Vanavond eet hij met ons mee. We vieren de verjaardag van Louise. Na het diner is er een grote taart waar we met z'n allen van smullen en trakteert de jarige ons op een drankje.

Dag 5 : dinsdag 31-01 :

We kunnen uitslapen tot half 7! Na het ontbijt vertrekken we naar het centrum. We bezoeken de **Notre Dame-kathedraal**. De Franse architect Pavrard ontwierp het neoromaanse bouwwerk als symbool van de glorie van het Franse Rijk en als herinnering aan de Notre Dame in Parijs. De kerk werd in 1880 ingewijd en is daarmee de oudste kerk van Vietnam. De twee klokkentorens met hun hoge spitsen waren tientallen jaren de hoogste bouwsels van de stad. Op een pleintje bij de kerk staat een wit marmeren Mariabeeld.

Vlakbij de kathedraal staat het **Buu Dien, het Hoofdpostkantoor**, een indrukwekkend zalmkleurig gebouw uit het koloniale tijdperk. Het is een toeristische bezienswaardigheid. Binnen zie je veel groen smeedijzer, gewelfde plafonds en ouderwetse lijmpotten voor het opplakken van postzegels.

In de centrale hal zijn meer dan dertig loketten en oude telefooncellen, een enorm portret van Ho Chi Minh en twee authentieke muurschilderingen van kaarten uit 1892 en 1936.

Hoi Truong Thong Nhat, Het paleis van de Hereniging, bekijken we aan de buitenkant. Voor de communisten zal dit staaltje praalzucht - dat soms **Paleis van de Onafhankelijkheid** wordt genoemd - voor altijd een symbool van de decadentie van het voormalige regime zijn. Sinds 1990 is het een museum.

De **Thien Hau Pagode** is ons volgende doel. Hier worden veel wierookstokjes en wierookspralen gebrand.

Zo'n spiraal brandt wel 3 weken (er zijn er die nog langer branden). Rien (onze oudste reisdeelnemer) brandt namens ons allen een spiraal, op het kaartje dat er aan hangt vragen we om een goede reis.

Op de **Binh Tay markt** kijken we onze ogen uit : er wordt van alles verkocht van insecten tot tassen, vissen, kleding enz. enz. Met fietstaxi's worden we naar ons lunchadres gebracht. Het is een leuke rit en we maken enthousiast foto's van elkaar en van alles wat we zien. We houden ons hart vast en zijn blij dat we niet zelf hoeven te fietsen door het onvoorstelbaar hectische verkeer!! Maar iedereen komt heelhuids aan!!

Na de lunch gaan we terug naar het hotel en hebben we de middag ter vrije besteding. Na een handwasje en het mailen naar het thuisfront gaan we de stad in. We bezoeken de Ben Thanh markt, de luxe winkels in de le Loi Boulevard en de Dong Koistraat en tenslotte doen we, aangestoken door sportende Vietnamezen,

wat oefeningen aan de fitnessapparaten die staan in het park tegenover ons hotel.

Vooraf 's morgens vroeg en 's middags na werktijd komen er hordes, vaak ook oudere Vietnamezen naar de parken voor hun dagelijkse oefeningen, soms zie je ook hele groepen gezamenlijke oefeningen doen.

Om 19 uur brengt de bus ons naar een restaurant aan het water, waar we gezellig buiten dineren; wij zitten aan tafel met Ineke en Frans en Walter en Nadine. Het wordt een leuke boel als we proberen om met stokjes te eten....er wordt sfeervolle muziek gemaakt door 4 prachtige en muzikale Vietnamese meisjes.

In de bus terug gaan de discolampjes aan en als er dan gezellige Hollandse meezingers worden gedraaid, wordt er zelfs gedanst in de bus door de oudsten onder ons, Loes en Rien.

Dag 6 : woensdag 01-02 :

Om 5 uur loopt de wekker af en om half 7 vertrekken we naar de **Cu Chi tunnels**. Het is zo'n 70 km rijden. In de jaren veertig gebruikte de Viet Minh de tunnels al in de strijd tegen de Fransen en tijdens de Vietnamoorlog dienden ze als schuilplaats voor de Viet Cong. Die zou het labirint van tunnels zo hebben uitgebreid dat het tot onder het hoofdkwartier van de Amerikaanse legerdivisie in de Mekongdelta reikte.

Vanuit de tunnels kon de Viet Cong verrassingsaanvallen uitvoeren op de vijand en ze waren ook van groot strategisch belang door hun ligging aan het einde van de Ho Chi Minhroute, maar ook bij weg 1 en de Saigonrivier (die beiden naar Saigon voeren). De tunnels lagen soms wel 10 m diep en waren 50 cm tot 1 m breed. Ze bestonden uit max. 3 niveaus, waarvan de bovenste laag een gewicht van 50 ton (een tank) kon dragen, de middelste laag een aanval met mortieren kon weerstaan en de onderste laag was vrijwel onneembaar. De totale lengte van de tunnels is zo'n 200 km.

In de tunnels waren keukens, vergaderruimten, kazernes, noodhospitalen en opslagruimtes.

Ik ga in de camouflageschuilkelder : een heel klein, begroeid rechthoekig luikje in de grond; het is best wel eng : letterlijk en figuurlijk!!

Als we met de bus verder rijden, worden we aangehouden door de politie. De chauffeur heeft 2 dagen geleden om een truck gereden die dwars op de weg stond en dat mag niet!! Zijn rijbewijs wordt ingehouden en pas als hij de boete van 1.300.000 VND heeft betaald, krijgt hij het rijbewijs terug. We vinden het allemaal zo oneerlijk en zielig voor de chauffeur dat we besluiten om met de pet rond te gaan en samen de boete te betalen. Het komt neer op € 2,- p.p. ! Waar hebben we het over?

We komen aan bij de grootste bezienswaardigheid van de provincie Tay Ninh: de opzichtige **Thanh That Cao Dai** (Cai Dai tempel). Het Caodisme werd in 1926 opgericht. De aanhangers geloven dat alle wereldgeloven stukjes van de waarheid bieden, maar dat Cao Dai die allemaal in zich verenigt.

We komen aan net voordat het middaggebed begint.

De aanhangers zijn gekleed in kleurrijke kleding en lopen van 2 kanten de tempel in naar het altaar. Boven de ingang is een groot oog afgebeeld, het symbool van de religie. Het interieur is sprookjesachtig met een blauw plafond met sterretjes en zuilen met kronkelende draken. De ceremonie duurt ongeveer een half uur.

Het is indrukwekkend al die verschillende kleuren, rijen, gebeden en gezangen.

's Avonds dineren we op een varende boot, weer een prachtige ervaring.

Moe, maar zeer voldaan, stappen we ons bed in.

Dag 7 : donderdag 02-02 :

Om 7 uur vertrekken we naar **Mui NE**. Onderweg stoppen we bij een Pitajakwekerij.

Pitaja's zijn de vruchten van een enorme kruipcactus. De vruchten worden drakenfruit genoemd. De schil is roze en heeft groene uitsteeksels. Het witte vruchtvlees heeft duizenden witte zaadjes en kan worden gegeten. De smaak en de structuur kun je vergelijken met die van een kiwi, maar de pitaja is een stuk groter vaak wel zo groot als een struisvogelei!

Dan onze eerste echte koffiestop in Vietnam ! De koffie wordt geserveerd in limonadeglazen en kost 15.000 VND (€ 0,60). Hij smaakt wel, maar is aan de zoete kant.

Terug in de bus proeven we een stukje guave. Naar wens kun je het partje in spicy kruiden dopen.

Na de lunch rijden we naar de witte en rode zandduinen. Wat is dat prachtig : hagelwitte en bloedrode, gouden en zilveren zandduinen. We lopen helemaal naar boven en genieten daar van een prachtig uitzicht.

Er staan kinderen met sleetjes, te huur om te 'duinsurfen', wij durven er ons niet aan te wagen !

Om hal 5 komen we aan bij ons hotel **Romana Resort en Spa**. Het ligt wat afgelegen, maar is prachtig.

Wij worden ondergebracht in gebouwtjes waar steeds 4 appartementjes in zijn.

Elk gebouwtje heeft een eigen zwembad. Wij treffen het, want het zwembad ligt precies voor onze deur! Een hele grote kamer en de badkamer lijkt wel een balzaal (half in de buitenlucht) met airco en een moderne t.v. houden wij het hier wel 2 dagen uit!! Op het terrein is ook nog een heel groot zwembad met whirlpools en verschillende andere faciliteiten.

Om 19 uur gaan we weer 'uit eten'. Zoals steeds weer echt Vietnamees met Vietnamese loempiaatjes, vissoep,, salade, vleesspiesjes, rijst en fruit toe.

Als we terugkomen, lopen we met Nadine en Walter en Riek en Harry nog een verkennend rondje om het hotel, snuiven de zeelucht op en drinken nog een glaasje voor het naar bed gaan.

Dag 8: vr. 03-02 :

Vandaag hebben we een vrije dag ! We slapen uit tot 8 uur, ontbijten uitgebreid, zodat we de lunch over kunnen slaan, smeren ons goed in en gaan dan op weg voor een

tocht langs het strand naar het centrum van Mui Ne. (+/- 7 km). We winkelen en drinken daar wat, voordat we weer terug lopen. We komen langs resorts die nóg mooier zijn dan het onze !Ik doe een handwasje en trek daarna mijn zwempak aan om eerst in ons eigen (!) zwembad en daarna in het grote hotelzwembad te gaan zwemmen. Cor blijft met buurvrouw Flora bij ons zwembad. We dineren in hetzelfde hotel als gisteren. Als we terugkomen maak ik het handvat van de tas van Loes, drinken gezamenlijk nog wat en sluiten deze ontspannen dag af.

Dag 9 : za. 04-02 :

We worden al om half 6 gewekt omdat we een lange rit voor de boeg hebben (250 km) naar **Nha Trang**.

De 3 trefwoorden voor deze plaats zijn : zonnebaden, uitgaan en duiken. Onderweg naar het idyllische Nha Trang met zijn prachtige stranden, vele faciliteiten en uitbundige uitgaansleven maken we een koffiestop aan zee.

Dan gaan we naar de **Cham-ruïnes**. De 25 m hoge hoofdtoren is gewijd aan de Cham-godin Po Yan Inu Nagar, de heilige Moeder van het koninkrijk Champa en de vrouwelijke verschijning van Shiva.

Het koninkrijk Champa werd in de 2^e eeuw in Centraal-Vietnam gesticht door zeevaarders. De enige overblijfselen zijn stenen tempels en torens die her en der in de kustgebieden en soms ook nog verder landinwaarts staan.

Vandaag krijgen we onze eerste picknicklunch verzorgd door Elske en Phuong. Werkelijk van alles hebben ze ingeslagen : broodjes, gekookte eieren, tonijn, jam, pindakaas, tomaten, komkommers, yoghurt, bananen, smeerkaas, smeerleverworst.....

Na anderhalf uur rijden komen we aan op de top van de **Trai Thuy** bij de **Long Son Pagode**.

We zien hier een 19 m hoog beeld van Sakyamuni Boeddha. Het witte beeld gezeten op een troon van lotusbloemen is in 1963 opgericht ter herinnering aan de strijd die de boeddhisten tegen het repressieve Zuid Vietnamese regime van Ngo Dinh Diem moesten voeren. We bewonderen ook de reusachtige liggende boeddha. Na het diner maken we met een paar reisgenoten nog een wandeling langs het strand en eten een Italiaans ijsje in Vietnam !

Dag 10 : zondag 05-02 :

Vanochtend maken we een boottocht langs enkele eilandjes. We zwemmen vanaf de boot en snorkelen in de Zuid Chinese zee. Julia en Kees, Iris, Anja, Loes, Walter en Nadine, Elske, Francien en Leo en ik waagden de sprong.

We brengen ook een bezoek aan een zeeaquarium op het **Tri Nguyen** eiland met een prachtige verzameling van zeevissen, koralen en zeeschildpadden.

Het aquarium is ondergebracht in een cementen galjoenschip.

De lunch aan boord is heel uitgebreid : garnalen, tonijn, kip, sla, tomaten, komkommer, brood, ananas, watermeloen, bananen en mandarijnen.

Na de lunch varen we terug. Vanaf 14 uur zijn we vrij. We maken een flinke wandeling langs het strand, en zwemmen nog even in het zwembad van het hotel, gelegen op het dak !

Om 18 uur halen we onze gewassen kleding, die we gisteren inleverden op. Het kost hier toch echt allemaal niets : 30.000 VND = € 1,20 per kg!

Na het diner nog een eind gewandeld, gemaaid, wat gedronken en naar bed.

Dag 11 : maandag 06-02 :

Om 5 u. loopt de wekker vanmorgen al af, omdat we rond kwart voor 7 vertrekken naar ons volgende reisdoel : **Buon Ma Thuot**. We komen langs parelkwekerijen en maken een fotostop bij het schoonmaken van garnaaltjes. Vrouwen, zittend op hun hurken doen dat werk, terwijl hun mannen op de terrasjes zitten!! We kijken bij een klein bedrijfje waar bakstenen gefabriceerd worden, op een hele primitieve manier, bijna handmatig! Onderweg zien we de gevolgen van de chemicaliën (ontbladeringsmiddel Agent Orange) die tijdens de Vietnamoorlog werden uitgestrooid.

De regering heeft in 1998 een herbebossingsprogramma gelanceerd, maar in de centrale hooglanden en in het noorden worden nog altijd bossen bedreigd door de traditionele brandcultuur die door de stammen in die gebieden wordt beoefend.

Na de koffie vervolgen we onze weg. We maken foto's van scholieren in uniform die huiswaarts fietsen, naast elkaar, weg-breed, soms wel met z'n tienden naast elkaar. Ze trekken zich niets aan van het getoeter van brommers, auto's en van onze bus!! Nóg erger dan in Nederland!! We fotograferen de struiken waaraan peperkorrels en koffiebonen (Robusta) groeien. Tegen 13.30 u. komen we aan op de plek waar we onze

picknicklunch gebruiken (bij het Lac meer). Na de lunch kan er een olifantenrit gemaakt worden, die ook een stuk door het Lac meer gaat. Omdat wij in Thailand en in Indonesië al eens een rit op een olifant maakten, gaan wij shoppen in het Buon Jun dorp, samen met Riek en Harry. Het is snikheet en midden op de dag, dus oppassen geblazen : goed insmeren en petten op !

We kopen een fleurig geborduurd rugzakje en zitten vervolgens in de schaduw met de rest van de groep (de helft) te wachten tot de andere helft op de olifanten weer terug komt.

Rond 17 u. komen we aan in ons hotel in Buon Ma Thuot : het driesterren **Damsan Hotel**. Na een handwasje duiken we het hotelzwembad in : heerlijk, na zo'n warme dag.

Lekker gegeten, gemaild, wat gedronken en naar bed. De temperatuur en de vele indrukken die we elke dag opdoen, zorgen er voor dat we 's avonds doodmoe zijn.

Dag 12 : dinsdag 07-02 :

Om 7 u. vertrekken we door de Centrale Hooglanden naar de plaats **Pleiku**. We stoppen regelmatig om te genieten van prachtige uitzichten en van de koffie-, peper- en rubberplantages.

Voor de lunch arriveren we al in ons overnachtingshotel **Hoang Anh Gia Lai** in **Pleiku**. Het is een groot (117 kamers) ****hotel. De lunch gebruiken we in het hotel is van grote klasse.

Na de middag wandelen we o.l.v. een 'extra lokale 'gids door het gebied van **Plei Phung**. Hier zijn nog veel traditionele gebruiken te zien. Het is het gebied waar de **Garai** groepering leeft. De begraafplaats met de collectieve familiegraven en originele houten grafbeelden zijn heel bijzonder, ze verdwijnen steeds meer.

We delen onze meegebrachte spulletjes uit : hotelzeepjes, shampoo, kammen, tandenborstels, tandpasta enz.

Daarna gaan we naar het **weeshuis Co Nhi Sao Mai**. Hier wonen 50 kinderen, liefdevol verzorgd door een aantal nonnen. We delen hier meegebracht speelgoed en kleding uit; de kinderen en de zusters zijn zichtbaar blij, ontroerd en heel dankbaar. We mogen overal kijken. Vooral de 2 kleine baby'tjes die nog maar pas in het weeshuis zijn opgenomen, maken veel indruk. De grotere kinderen leiden ons rond door het huis : de grote slaapzalen met stapelbedden, de klaslokalen, de keuken en de recreatieruimte. Alles ziet er netjes, maar armoedig uit. De kinderen genieten van onze aandacht en

willen allerlei spelletjes met ons doen.

De kinderen, groot en klein, gaan hier heel leuk met elkaar om en de zusters zorgen als ouders heel liefdevol voor deze weeskinderen. Wat een verademing om tevreden en blije kinderen te zien; daar ontbreekt het in Nederland steeds meer aan.

Als we naar de bus lopen worden we verrast door een complete wolkbreuk., maar even later is het alweer droog.

Voor het eten zetten we koffie op onze kamer (wat een luxe is het dat bijna alle hotels in Vietnam die service hebben) en douchen we. Na een heerlijk diner speelt onze oudste vrouwelijke reisgenote, Loes, prachtig op de vleugel die in de hal van het hotel staat. Het wordt nog een gezellige boel en iets later dan gebruikelijk gaan we naar onze kamers, maar morgen kunnen we ook uitslapen, want we vertrekken pas om half 9!

Dag 13 : 08-02 :

We verlaten de Centrale Hooglanden vandaag en gaan op weg naar **Quy Nhon**. Onderweg bezoek we het gebied van de **K'Tu**, dit is het gebied waar een **Bohnaar groepering** leeft. O.l.v. weer een extra lokale gids maken we een bijzondere wandeling door een dorpje waar nog veel traditionele gebruiken te zien zijn. We bezoeken ook een **nha rong** (gemeenschapshuis) wat symbool staat voor de kracht van de gemeenschap. Elke stam heeft zijn eigen stijl, maar het basisontwerp is gelijk. Bij de bouw wordt geen enkele spijker gebruikt, het enige bevestigingsmiddel is rotan. Het hele huis wordt met de hand gebouwd, waarbij alleen eenvoudige gereedschappen als bijlen, messen en haken worden gebruikt. In het huis vinden vergaderingen, feesten en trouwerijen plaats. De vrijgezelle jongens uit het dorp slapen vaak in het nha rong.

De wandeling is +/- 5 km lang, het is weer erg warm... als we terugkomen staat de picknicklunch al op ons te wachten. We hebben vooral dorst..

Via de **Mang Yang** en de **An Khe Pas** vervolgen we onze reis.

We komen langs het gebied van **Tay Son** waar in de 18 e eeuw de rebellie is gestart. Hier is de eerste keizer van Vietnam uit voortgekomen.

Onderweg houden we nog een koffiestop. Elske, Phuong en Vu zetten langs de kant van de weg koffie, cappuccino en thee. Bij een tentje koopt praktisch iedereen koekjes, we eten heel wat verschillende soorten!

Laat in de middag rijden we **Qui Nhon City** binnen. In ons hotel **Seagull Hotel**

****zitten we op de 9 e

Verdieping en hebben we zeezicht : prachtig! Het is een Spa hotel met luxe faciliteiten als, zwembad, fitness, massage, jacuzzi en stoombad. Helaas logeren we hier maar één nachtje..

Na weer een voortreffelijk diner wandelen we met Nadine en Walter nog een flink stuk langs de zee . Om 23 u. naar bed, want morgen..

Dag 14 : 09-02 :

worden we om 5 u. gewekt, ontbijten we om 6 u. en vertrekken we om 7 u.!

We stoppen onderweg even om foto's te maken van het nettenboeten en het vegen van de straten; dat levert weer mooie plaatjes op.

Dan beginnen we aan de lange rit naar **Hoi Ann**. (340 km)

We lunchen in **Quang Ngai**. Na de lunch brengen we een bezoek aan het **Son-My museum** in **My Lai**.

Vanmorgen in de bus kregen we een documentaire op video te zien over onderstaand gebeuren in de Vietnamoorlog:

Op 16 maart 1968 beging de Amerikaanse luitenant William Calley met zijn manschappen een van de grootste gruweldaden in de Vietnamoorlog. Om 7 uur 's morgens vielen de soldaten de gehuchtjes My Lai en My Khe in Son My binnen., waarbij ze 500 dorpingen vermoordden, van wie de helft kinderen, ouderen en zwangere vrouwen. De Amerikaanse geheime dienst had het idee dat Son My een bolwerk van de Viet Cong was, maar tijdens het bloedbad werd geen enkel schot op de Amerikaanse soldaten gelost. Aangenomen wordt dat de moordpartij werd ingegeven door wraak, want het Noord-Vietnamese leger had tijdens het Tetoffensief in de voorafgaande maand de Amerikanen zware verliezen toegebracht. In een paar uur tijd werden niet alleen de inwoners vermoord, maar ook alle huizen in brand gestoken, het vee gedood, het water in de putten vergiftigd en vrouwen en kinderen veerkracht.

Het Amerikaanse leger probeerde het bloedbad in de doofpot te stoppen, maar de waarheid kwam aan het licht dankzij journalist Seymour Hersh van het tijdschrift Newsweek, daarbij geholpen door voormalig soldaat Ronald Ridenhour en fotograaf Ron Haeberle. Van de 25 manschappen die in staat van beschuldiging werden gesteld, werd alleen Calley veroordeeld, maar ook zijn straf was een lachertje: Calley zat slechts 3 dagen van zijn levenslange straf uit, alvorens die door president Nixon in huisarrest werd omgezet. Drie later werd hij voorwaardelijk vrijgelaten. In 1998 kregen 3 veteranen een onderscheiding omdat ze tijdens de slachting een aantal dorpingen

in bescherming hadden genomen.

Het **Son My-museum** is helemaal gewijd aan de gruwelijkheden die in My Laai plaatsvonden. Op het terrein is het dorp van beton herbouwd en zijn een paar massagraven gedolven. In het museum wordt het aangrijpende verhaal verteld a.d.h.v. foto's, diorama's, poppen en aandenkens aan de slachtoffers.

Het verhaal, de documentaire en alles wat we in en rond het museum zien, grijpt ons allemaal erg aan.

We eten weer 'buitenshuis' en maken daarna een wandeling door het centrum, het is prachtig verlicht door kleurrijke lampionnen, de winkels zijn open (veel kleermakerszaken) en er is een sfeervolle avondmarkt.

Dag 15 : 10-02 :

Om 8 u. maken we een stadswandeling in het centrum van **Hoi An**. We bekijken de **Japane overdekte brug**, aan het einde van de 16 e eeuw gebouwd door de Japanse gemeenschap. De brug vormt de verbinding tussen de Chinese en de Japanse wijk. De boogconstructie en het golvende groengele dak roepen het beeld van stromend water op. Volgens een legende veroorzaakte een enorm monster- met zijn kop in India, zijn staart in Japan en zijn hart in Hoi An – aardbevingen en rampen. Om het monster te doden werd in Hoi An (het hart) deze brug aangelegd. De bouw begon in het jaar van de aap en is voltooid in het jaar van de hond; daarom wordt de brug aan weerskanten bewaakt door stenen beelden van beide dieren. Midden op de brug staat de **Chua Cau**, die gewijd is aan Tran Vo Bac De, de keizer van het noorden. Het heiligdom bestaat uit niet veel meer dan een eenvoudig altaar en een paar feniksen.

We bezoeken één van de Chinese gemeenschapshallen, het historisch museum en één van de voorname koopmanhuizen.

Mooi om te zien dat het verleden van Hoi An bewaard is gebleven in haar architectuur. De oude stad is een mengeling van tempels, pagoden, gemeenschapshuizen, heiligdommen, stamhuizen, winkeltjes en huizen.

De hoge concentratie oude gebouwen op een kleine oppervlakte verleent Hoi An een unieke ambiance.

We wonen ook een dansvoorstelling bij : sierlijke en kleurig geklede dansers en danseressen zorgen voor een aangenaam intermezzo van de warme rondleiding door de stad.

We lunchen in een restaurant in de stad, daarna frissen we ons in het hotel even op en stappen dan op de gereedstaande fietsen. Voorop fietst een extra lokale gids en Phuong fietst helemaal achteraan.

We nemen een hele mooie route door de natuur over hobbelige paden. Onderweg stoppen we regelmatig om foto's te maken, bij vissers, waterbuffels, een schooltje en een soort van volkstuintjes, waar o.a. Kees en Cor de gewassen mogen begieten met 2 gieters aan een juk. Victorien maakt een ritje op de rug van een waterbuffel, Henny, Flora, Iris en ik volgen.. Grote hilariteit..

Na zo'n 2 ½ fietsen, drinken we wat op een mooi terras aan heet water, ondertussen worden de fietsen op 2 boten geladen, wij stappen ook aan boord en maken een heerlijk boottochtje van ruim een uur, we stappen bij ons hotel van boord. Om af te koelen, nemen we een duik in heet zwembad.

We eten in een restaurant waar we kunnen kiezen uit 3 voor-, 3 hoofd- en 3 nagerechten. Het is Westers eten, ook wel weer eens lekker!

Na het eten lopen we door het centrum en over de avondmarkt, waar we een serviesje (voor mijn verzameling) en een ketting kopen, weer terug naar ons hotel.

Dag 16 : zaterdag 11-02 :

Om 7 u. vertrekken we naar **My Son**, gelegen op +/- 50 km ten oosten van Hoi An. Hier bevinden zich de belangrijkste Cham-monumenten van Vietnam. In 1999 is My Son op de **Werelderfgoedlijst** van **Unesco** geplaatst.

De vervallen ruïnes en de groene jungle maken dit tot een van de sfeervolste locaties in het land. Nadat koning Bhadravarman I My Son in de 4 e eeuw als religieus centrum had gekozen, werden hier veel tempels en torens (kalan) gebouwd. De meeste waren gewijd aan koningen en Brahmaanse goden, m.n. aan Shiva, die werd beschouwd als de stichter en de verdediger van het koninkrijk Champa. Volgens de legende waren de Chamtorens op ingenieuze wijze gebouwd van ruwe bakstenen, die met een enorm 'vreugdevuur' alsnog werden gebakken. Recent onderzoek heeft echter uitgewezen dat de stenen met een plantaardig hars (dau rai) aan elkaar werden gelijmd, waardoor ze de tand des tijds doorstonden, maar jammer genoeg niet de Vietnamoorlog. In 1969 voerden Amerikaanse B 52's een bombardement uit op de tempels, waar de Viet Cong een basis had ingericht.

Veel van de oude gebouwen raakten zwaar beschadigd of werden zelfs compleet verwoest.

Er zijn 11 groepen tempels in My Son, maar mogelijk zijn er nog meer ruïnes, die nog niet zijn ontdekt. De groepen H,G en L zijn verboden terrein. De tempelgroepen B, C en D zijn het best bewaard gebleven. In D zijn in 2 **mandapa** (meditatieruimten)

Kleine galeries met een bescheiden verzameling sculpturen ondergebracht, maar de beste stukken staan in andere musea. Overal in de tempels zien we stenen symbolen in de gedaante van de mannelijke, fallische, **linga**, en de vrouwelijke, tuitachtige **yonis**. Tussen deze oude bouwsels liepen ooit monniken rond die allerlei

Bezwingingen prevelden.

In de hoogtijdagen van het koninkrijk Champa woonden hier slechts een paar bewakers, zodat de goden alle rust hadden.

Ook hier genieten we van een dansvoorstelling.

We lunchen heerlijk op een boot en daarna hebben we de middag ter vrije besteding. Eerst luieren we wat aan het zwembad, om half 5 gaan we naar het Happy Hour in de tuin van het hotel; samen met Nadine en Walter proeven we enkele hapjes en drankjes. Daarna gaan we naar het centrum en kopen voor Cor een T-shirt met daarop een afbeelding van een fietstaxi.

Tijdens het diner is het een vrolijke boel : enkele medereizigers hebben vanmiddag gezellig zitten pimpelen en

zijn erg uitgelaten..

We lopen met een aantal mensen voor de laatste keer door het gezellige centrum van Hoi An.

Dag 17 : zondag 12-02 :

Vandaag gaan we vroeg op pad naar **Hue**. Hue is de keizerlijke stad van Vietnam.

Al vroeg stoppen we bij een van de grote werkplaatsen waar marmer verwerkt wordt tot prachtige sculpturen. We zijn de eerste bezoekers, het is zondagochtend en nog vroeg.

Circa 10 km ten zuiden van **Da Nang** liggen 5 hoge heuvels die de **NGU Nanh Son (Marble Mountains/ Marmeren Bergen)** worden genoemd. Ze dragen de namen van de 5 taoïstische elementen: **Kim Son** (metaal), **Thuy Son** (water), **Moc Son** (hout), **Hoan Son** (vuur), **Tho Son** (aarde). Ooit waren de heuvels 5 eilandjes voor de kust, maar door aanslibbing zijn ze door de eeuwen heen deel gaan uitmaken van het vasteland.

De grotten in de heuvels werden vroeger door de Cham gebruikt en herbergen nu altaren ter ere van Boeddha, verschillende bodhisattva's (heiligen) en lokale goden.

De bekendste heuvel is de **Thuy Son**. Via slingerende, goed gemarkeerde paden beklimmen we die. In de hoogste grot, de **Huy en Khong**, is een kleine tunnel die naar de top van de heuvel voert en van daaruit hebben we een prachtig uitzicht op de zee en het omliggende landschap.

Tijdens de Vietnamoorlog waren de Marmeren Bergen om die reden een ideale schuilplaats voor de Viet Cong. We beklimmen de Waterberg (500 trappen) en genieten van fraaie uitzichten. Er is een tempel waar de Boeddha en Confusius zijn ondergebracht.

Vervolgens rijden we door naar **Da Nang**, waar we het bijzondere **Chammuseum** bezoeken : **Bao Tang**

Dieu Khac Champa. Het museum heeft de grootste collectie Cham-voorwerpen ter wereld. De expositieruimten zijn elk aan een andere stad van herkomst- My Son, Tra Kieu, Dong Duong en Thap Mam- en daarmee ook aan een ander tijdperk gewijd. Het museum biedt zo inzicht in duizend jaar Cham-geschiedenis. Heel interessant allemaal.

Na de lunch rijden we door naar **Hue**. We bezoeken **de keizerlijke Citadel**, gebouwd door de Nguyen-vorsten, bezet door de Fransen, beschadigd in de oorlog en wordt nu opgeknapt, met steun van Unesco en vanuit Hue.

We krijgen weer een mooie ruime kamer in ons hotel **Duy Tan** in **Hue**. 's Avonds gaan we eten in restaurant Uschi. Aan de muur hangt een grote foto van Uschi en wij denken allemaal dat het Wendy van Dijk is, maar het is de eigenaresse van het restaurant. Het eten is er prima en het ziet er allemaal heel bijzonder uit : tegen het plafond zitten allemaal rijstemandjes bevestigd, je kijkt tegen de onderkant van de mandjes aan : heel apart!

Na het eten wandelen we met een man of 6 nog een heel eind, nemen nog een afzakkertje en gaan naar bed.

Dag 18 : maandag 13-02 :

Na het ontbijt varen we met een dubbele drakenboot over de **Perfume Rivier**. Vroeger groeide er langs deze rivier gras dat lekker rook, vandaar de naam : Perfume Rivier.

We maken foto's van passerende schepen die zo vol geladen zijn met zand of grind dat ze bijna water vatten. Onze boot wordt bestuurd door een jonge vader, zijn vrouw en

kinderen zijn ook aan boord., de vrouw probeert tijdens de tocht van alles te verkopen, prullaria en kleding. Heet kleinste kind, een baby nog, zit veelal bij de sturende papa op schoot!

We leggen aan om een bezoek te brengen aan de **Thien Mu Pagode** (Pagode van de Hemelse Dame) met de bijzondere 21 m hoge en 8 hoekige **Thuoc Duyen toren** uit 1844, de 2 ton zware bronzen bel uit 1710 en het prachtige complex van de **Dai Hung Tempel. Nguyen Houng** liet deze tempel bouwen in 1601. De 7 verdiepingen hoge en 8 hoekige tempeltoren (**Phuoc Duyen**) staan voor 7 verschillende reïncarnaties

van Boeddha. Het heiligdom wordt bewaakt door 6 beelden van goden. Binnen bevinden zich een verguld beeld van een lachende boeddha en nog 3 andere beelden. We zien een dienst van biddende monniken. Ik maak een foto van een jongen op weg om monnik te worden. Hij heeft nog heel wat lokken haar te gaan, voordat hij een volleerd monnik is (helemaal kaal!).De enorme klok, 2000 kg), 2 m hoog, dateert uit 1701 en is tot op wel 15 km afstand te horen. In 1963 reisde een monnik van deze tempel, **Thich Quang Duc**, naar

Saigon en stak zichzelf daar in brand, uit protest tegen het repressieve regime van president Ngo Dinh Diem in Zuid-Vietnam.

De beroemde foto van de brandende monnik haalde overal ter wereld de voorpagina.

Na volop genoten en gefotografeerd te hebben, varen we langs het prachtige landschap naar het grafcomplex van **keizer Mingh Mang** (de 2 e keizer (1820-1840) uit de laatste Nguyen dynastie. De Nguyen begroeven hun familieleden in tomben op de hellingen aan weerszijden van de Song Huong, ten westen en ten zuiden van Hue.

De dynastie bracht 13 heersers voort, maar slechts 7 van hen hebben tot hun dood geregeerd.

Die laatsten : Gia Long, Minh Mang, Thieu Tri, Tu Duc, Kien Phuc, Dong Khang en Khai Dinh zijn in deze vallei begraven. In de tombe van Duc Duc bevinden zich de stoffelijke resten van slechts 3 afgezette keizers : Duc Duc zelf, zijn zoon Thanh Thai en zijn kleinzoon Duy Tan.

De tomben behoren tot het belangrijkste culturele erfgoed van Vietnam. We bezoeken de tombe van Minh Mang; hij was de vierde zoon van Gia Long en de tweede keizer van de Nguyen-dynastie. Hij was verantwoordelijk voor de bouw van de keizerlijke stad en stond in hoog aanzien vanwege zijn confucianistische opvattingen en zijn stellingname tegen de Franse aanwezigheid in Vietnam. Men begon met de bouw van de tombe in 1840, een jaar voor zijn dood; het praalgraf werd afgemaakt in 1843 onder zijn opvolger Theu Tri. Het lichaam werd op een bao thanh gelegd, dat is een plek tussen

hoge muren en achter afgesloten metalen deuren.

We stappen na een zeer interessante en indrukwekkende rondleiding in de bus, op weg naar onze lunchplaats.

Dat is vandaag een wel heel bijzondere plek : een klooster (pagode) waar nog 15 nonnen wonen, die helemaal zelfvoorzienend zijn. Zij verbouwen van alles en hebben 2 eetzaal waar je een maaltijd kunt gebruiken. Er was ons van te voren verteld dat het een eenvoudige maaltijd zou zijn en wij bereidden ons voor op 'water en brood '!, maar niets was minder waar : het werd een uitgebreide lunch met 7 kleine, zeer smakelijke gerechtjes, eindigend met een banaan en een lekker stuk pomelmoes, als drank kregen we een flesje koud water.

De nonnetjes die de maaltijd serveerden waren heel klein en kaalgeschoren, maar ontzettend aardig en vriendelijk.

Na de lunch worden degenen die dat willen in het centrum afgezet. Wij gaan met Flora, Francien en Leo, Henny en Victorien op jassenjacht. Er zijn hier winkels waar de bij ons dure North Face jacks tegen aantrekkelijke prijzen worden aangeboden.

We slagen geen van allen, omdat ofwel de gewenste kleuren, ofwel de juiste maten niet voorradig waren.

Ik scoor nog wel een lange wikkelrok en een zwart bloesje. We lopen over de brug terug naar ons hotel.

Na een handwasje, pakken we onze koffers maar weer eens opnieuw in en stappen om half 7 in de bus om naar het restaurant te rijden : Phuoc Thanh, gespecialiseerd in de keizerlijke Hué keuken; het doet zijn naam eer aan : we krijgen een vorstelijke maaltijd voorgeschoteld en worden koninklijk behandeld met o.a. kommetjes met kruidenwater om onze handen tussendoor in te wassen, spareribs,, gefrituurde inktvis, crème brulée en een kopje thee, toe. Bij de salade staan de koninklijke dieren uitgesneden in wortels op de schalen te prijken : Prachtig! Na het diner zoekt ieder zijn bed op, want morgen vertrekken we al om 6 uur!

Dag 19 : dinsdag 14-02 :

Half 5 op, kwart over 5 ontbijt! Iedereen is weer, zoals steeds mooi op tijd. We hebben vandaag een tocht van 430 km voor de boeg naar **Vinh**. Onderweg brengen we een kort bezoek aan de nationale begraafplaats **Truong Son**. Het is de laatste rustplaats van Noord-Vietnamese soldaten die tijdens de oorlog ergens langs de Ho Chi Minhroute in het Truong Son-gebergte zijn gesneuveld. De meer dan 10.000

grafstenen op de hellingen zijn een tot nadenken stemmende getuigenis van de prijs die voor welke oorlog ook moet worden betaald. Op elke grafsteen staat **Liet Si**, dat Vietnamees is voor **'martelaar'**.

Terug bij de bus heeft Elske, de koffie, cappuccino en thee met een lekker sesamkoekje klaar. Na een lekker bakkie stappen we weer in en na een kort ritje stoppen we bij de **DMZ, de gedemilitariseerde zone**, de gevechten die hier plaatsvonden behoorden tot de bloedigste van de Vietnamoorlog. De 8 km brede zone lag zo'n 100 km ten noorden van Hué. Deze demarcatielijn, die Vietnam opsplitste in een noordelijk en een zuidelijk deel, vloeide voort uit de Geneefse akkoorden van 1954. Die bepaalden dat de grens in stand moest blijven tot de beoogde verkiezingen in 1956. Die verkiezingen vonden echter nooit plaats, waardoor Vietnam tot de officiële hereniging in 1976 in tweeën gedeeld bleef.

We zetten de rivier die de scheiding vormt op de foto.

We zijn nu in **Noord Vietnam**.

De huidskleur van de mensen is hier iets lichter, ze praten luider en zijn anders (formeler) gekleed.

Het verkeer is hier nog drukker !!

Weer terug in de bus vertellen Phuong en Elske over **het huwelijk in Vietnam**.

Soms komen hier nog gearrangeerde huwelijken voor. Voor het huwelijk wordt de bruidsschat bepaald en wordt er ook vaak een waarzegger geraadpleegd. Als alles goed is, kunnen dan de voorbereidingen beginnen.

Er worden een aantal huwelijkssetjes gehuurd en er wordt een uitgebreide fotoreportage gemaakt. Die huwelijksreportage is al klaar op de dag van de bruiloft, zodat alle gasten die in kunnen zien. Na de bruiloft gaat het meisje bij de familie van de man wonen. Op de grote dag gaat de bruidegom met een hele stoet naar het huis van het meisje, ze hebben de bruidsschat, juwelen en hapjes bij zich. De schat wordt overhandigd, de juwelen worden omgehangen, er wordt theegedronken en de hapjes worden opgegeten. Tegen de middag gaat men dan naar de feestzaal. Er komen vaak heel veel gasten (500-1000 is heel gewoon!) op de receptie. Er wordt dan in korte tijd heel veel gegeten en gedronken. Als het laatste muziknummer wordt ingezet, springen de gasten in een mum van tijd op hun brommertjes en is de zaal leeg en het feest ten einde. In de zaal is een puinhoop achtergelaten, men gooit van alles op de vloer: een zootje...we zagen het in enkele hotels met eigen ogen.

Onze volgende stop is bij **de grotten van Phong Nha**. De grotten bestaan uit een

ondergronds gangenstelsel waarvan tot nu toe 35 km in kaart is gebracht. In juni 2003 werd dit gebied de vijfde locatie in Vietnam die een vermelding kreeg op de **Werelderfgoedlijst van Unesco**.

De grotten zijn zo'n 250 miljoen jaar geleden ontstaan. Het geheel bestaat uit duizenden meters ondergrondse doorgangen en riviergrotten. Er zijn prachtige diepte-effecten bereikt, dankzij de aangebrachte kleurverlichting. We varen langs de grotten en zijn blij dat we onze zaklampjes hebben meegenomen, omdat het af en toe wel erg schemerig is. Het is een prachtige tocht, we stappen op een gegeven moment ook nog even uit om een wandeling te maken door de grotten, we zien prachtige stalactieten, stalagmieten en andere wonderlijke druipsteenformaties.

Daarna genieten we weer van een prima verzorgde picknick lunch. Dan stappen we in de bus, het wordt een lange middag. Rond 17 uur maken we nog een koffiestop en rijden vervolgens in dichte mist en schemer door. Pas om 19.15 uur komen we aan bij ons hotel **Saigon Kim Lien** in **Vinh**.

Het is een heel oud hotel maar prima in orde.

Daar ik snipverkouden en rillerig ben, ga ik na een lekker warm bad meteen naar bed. Cor gaat met de groep, beneden in het restaurant dineren. Als hij terugkomt, heeft hij een schaalje met heerlijk vers fruit voor mij bij zich : heeft Elske geregeld : de schat!

Dag 20 : woensdag 15-02 :

Om half 8 vertrekken we, richting **Hanoi** (320 km). Het motregent als we vertrekken. Vanmorgen zitten we in de bus, dus hebben we geen last van de regen. Tegen de middag komen we aan in **Van Lam**. Eerst genieten we van een heerlijke lunch en daarna wandelen we naar de kade. Met kleine platbodems met bemanning, bestaande uit 2 vrouwen die de roeispanten met hun voeten bedienen !, maken we een prachtige tocht van zo'n 2 en een half uur over de sfeervolle **Song Ngo Dong**. De rivier stroomt door 3 tunnelvormige grotten (**Tam Coc**) die door de eeuwen heen in de kalkstenen zijn uitgesleten. Soms moeten we bukken om te voorkomen dat ons hoofd langs het plafond schraapt. In de grootste grot zijn stalactieten en stalagmieten te zien. Tussen de grotten komen we door ondiepe lagunen, die omgeven worden door begroeide kalkstenen rotsen. Het is een geweldig mooie tocht, we varen tussen de plukkende en plantende rijstboeren door. Helaas is net nu mijn SD kaartje vol, maar ik hoop mooie foto's van deze tocht te krijgen van fotograferende medereizigers. En we zien dat ook hier Frans volop filmt. Dat komt vast en zeker allemaal dik in orde.

Vooraf werd er gewaarschuwd voor opdringerige en agressieve verkooppraktijken van

de roeiers; wij merken daar gelukkig bijna niets van. Na afloop hebben onze roeiers de afgesproken fooi van 50.000 VND (€2,50) dik verdiend.

We vervolgen onze reis naar Hanoi, tijdens het laatste gedeelte van de rit wordt er geloot, wie er met wie een vierpersoonsslaapcoupé deelt in de nachttrein naar Lao Cai (overmorgen). Wij zullen onze coupé delen met Iris en Huite. Lijkt ons heel gezellig te worden!

Bij aankomst moeten we al onze spullen mee uit de bus nemen. We hebben morgenochtend nog wel een stadstour, maar dan moeten we onze bagage gaan scheiden : een kleine tas voor 4 nachten, de rest blijft opgeslagen in het hotel in Hanoi **La Dolce Vita**.

Vanavond nemen we tijdens het diner alvast afscheid van onze chauffeur Hoang en bijrijder Vu, omdat we in het noorden een andere bus met chauffeur krijgen. In Hanoi aangekomen, stappen we uit, vlakbij het restaurant waar we zullen eten, het is oppassen geblazen, want het is erg druk en hectisch. Midden op straat, tussen alle drukte in, staat een zanger met een grote geluidsinstallatie te zingen, brommers staan midden op straat geparkeerd, de bestuurders liggen er op, terwijl het drukke verkeer er om en doorheen rijdt, alles kan hier, het is ongelooflijk!

Het restaurant is piepklein, maar het eten is er prima. Omdat de grote bus niet in het kleine straatje bij het hotel kan komen, moeten we al onze handbagage op de voorste banken in de bus zetten, die wordt door een kleine wagen, samen met de grote bagage opgehaald en naar ons hotel vervoerd.

Ook dit verloopt, dankzij de goede zorgen van Elske en Phuong, weer vlekkeloos.

In het mooie hotel krijgen we een welkomstdrankje aangeboden en we nemen afscheid van onze chauffeur en bijrijder, Elske en Phuong houden een toespraakje en overhandigen de enveloppe met hun welverdiende fooiengeld. Wij geven de twee een flink applaus want we hebben erg veel bewondering gekregen voor Hoang en Vu ; voor geen goud zouden wij hier een auto, laat staan, een bus willen/kunnen besturen!!

Onze kamer in Dolce Vita ligt op de 7 de etage en ook over deze kamer zijn we vol lof.

Dag 21 : donderdag 16-02 :

Na het ontbijt vertrekken we om kwart voor 8 voor een **stadstour door Hanoi**.

In 2010 bestond deze stad 1000 jaar. We bezoeken eerst het **mausoleumcomplex** van **Ho Chi Minh**, waar het lichaam van Ho Chi Minh ligt opgebaard. Het met marmer en

graniet beklede **Lang Chu Tich Ho Chi Minh** is gebouwd op de plek op het **Bo Dinh – plein**, waar Ho Chi Minh in 1945 de onafhankelijkheid van Vietnam uitriep.

Zijn gebalsemde lichaam ligt in een glazen kist. Dit is helemaal tegen de wil van Ho Chi Minh zelf, hij wilde gecremeerd worden en hij wilde dat zijn as in het noorden, het midden en het zuiden van Vietnam zou worden uitgestrooid.

Elk najaar gaat het lichaam voor enkele maanden naar Rusland om opnieuw gebalsemd te worden. Het zwaar bewaakte lichaam, gekleed in het bekende khaki tenue, ligt op een verhoging in een donkere, kille ruimte. We worden snel langs weerszijden van de kist geleid. Onze handtassen en camera's hebben we achter moeten laten bij Elske en Phuong. De vele bewakers zien er streng op toe of iedereen zich wel gepast gedraagt : keurig achter elkaar lopen, handen uit de zakken, niet praten of lachen. Als je bedenkt dat Ho overleed in september 1969, is het onvoorstelbaar dat het lichaam er nog zo goed uitziet.

Voor het mausoleum maken we, op gepaste afstand (dat wordt ons middels bewakersfluitjes wel duidelijk gemaakt (!))groepsfoto's.

Daarna wandelen we door het park, waar Ho bomen uit geheel Vietnam liet planten, langs het presidentiële paleis, waar Ho, die liever eenvoudig wilde wonen en leven, zelf nooit gewoond heeft. Het paleis doet tegenwoordig dienst als gastenverblijf voor buitenlandse hoogwaardigheidsbekleders. Wellicht logeerden ook Prins Willem Alexander en prinses Maxima er.

Ho woonde in 2 verschillende huizen in het park. In het ene (dat van de elektricien zou zijn geweest) van 1954 tot 1958 en daarna in het sobere houten huis op palen, waar hij in 1969 stierf.

Vervolgens bezoeken we de **Tempel van de Literatuur**, stamt uit de 11 e eeuw. Hier werd de eerste universiteit van Vietnam gevestigd en bleef als zodanig in gebruik tot het einde van de 18 e eeuw.

Als laatste rijden we naar het **Hoan Kiem Meer** (het Meer van het Teruggegeven Zwaard) in het centrum van de stad. Volgens een legende - die doet denken aan die van koning Arthur en zijn zwaard Excalibur – kreeg de 15 e eeuwse keizer Le Thai To een magisch zwaard van een schildpad aangereikt, dat hij tijdens de 10 jaar durende strijd tegen de Chinezen gebruikte. Na de bevrijding ging de keizer met een boot naar het midden van het meer om het zwaard aan de schildpad terug te geven. Het dier zou het zwaard uit zijn hand hebben gegrist en in het meer zijn verdwenen.

Over de (rode) **Brug van de Rijzende Zon** lopen we naar de **Den Ngoc Son** tempel.

In het meer staan 2 bouwwerken op eilandjes : vrijwel in het midden, de kleine 18 e eeuwse **Thap Rua** (Schildpadtoren) en in het noorden de **Den Ngoc Son** (tempel van de Jaden Berg). Deze tempel is gewijd aan generaal **Trang Hung Dao** en aan **La To**, de patroonheilige van doktoren. Binnen staat een grote opgezette schildpad die in het Hoan Kiemmeer zou zijn gevangen.

We lunchen in de stad : we kiezen heerlijke broodjes. 's Middags zijn we vrij. We shoppen wat en drinken koffie in een restaurant, Highlands, op de 3 e etage, gelegen aan een rotonde. We hebben een prachtig uitzicht op de vele wegen met het hectische verkeer..

Om 18 uur gaan we naar het **Thang Long Water Puppet Theatre**, het Waterpoppentheater.

Er is begeleiding door live muziek met aparte instrumenten. Het is prachtig!

Na het diner vertelt Elske over de dag van morgen : Tot 18 uur zijn we vrij, daarna diner en dan op naar de nachttrein.

Dag 22 : vrijdag 17-02 :

Uitslapen, ontbijten en daarna met Ineke, Frans, Iris , Huite, Flora en Louise de stad in.

We zien een begrafenis. Voor de stoet lopen enkele muzikanten, gevolgd door een bestelbusje waar de lijkbestelwagen staat. Bij navraag blijkt het om een 15 jarige jongen te gaan die bij een verkeersongeluk om het leven is gekomen. Achter de lijkbestelwagen loopt een hele stoet familieleden, ze dragen allemaal een witte band om hun hoofd. Daan volgt er nog een busje met familieleden die niet zo goed ter been zijn. Helemaal achteraan rijdt nog een bestelbusje met grote bloemenkransen. We maken foto's en lopen dan weer verder. We slenteren over de markt en door de smalle steegjes. We lopen langs de kathedraal; helaas kunnen we niet naar binnen.

We drinken weer koffie bij Highlands, de Americano koffie is er heerlijk.

Ook de lunch gebruiken we daar, de broodjes zijn op, maar de worteltaart smaakt ook best.

Vanaf dit adres hebben we net als gisteren weer een prachtig uitzicht op de rotonde waar alles door, voor, naast, opzij enz. rijdt!!

Rond 15 uur zijn we terug in ons hotel. We pakken onze tassen in voor 4 dagen, de rest wordt hier netjes bewaard. Om 18 uur worden we met onze (kleine) bagage opgehaald.

We gaan eerst eten en daarvandaan gaan we naar het station om de nachttrein van 21.10 uur naar **Lao Cai** te nemen.

Op het station, waar we nog een kwartier moeten wachten, kijken we onze ogen uit. Wat een mensen, wat een verschillende nationaliteiten, wat een bagage (van bedden, eten, dekens, huisraad, hutkoffers tot dieren : kippen, honden, katten enz.).

We worden keurig op tijd (Phuong en Elske hebben alles weer tot in de puntjes geregeld) naar onze wagon gebracht. Die wagon is voor ons gezelschap alleen, de compartimentwagon is verdeeld in 7 coupés, 4 personen per coupé.

De bedden zijn keurig opgemaakt, er staat een klein tafeltje met daarop 4 flesjes water, 4 tandenborstels, koekjes en verfrissingsdoekjes. De trein vertrekt 20 minuten te laat. Als iedereen zich geïnstalleerd heeft, komt Frans langs om te filmen en anderen komen foto's maken.

Sommigen gaan dan slapen, maar in onze coupé gaan we rikken : Frans, Huite, Egbert, Cor en ik, terwijl Ineke en Iris toekijken. Gezellig zo met z'n zevenen in zo'n klein hokje!

Ook in andere coupés wordt gekaart, het is een vrolijke boel!

Om half 12 gaan we tandenpoetsen, toiletteren en naar bed : Huite en Cor bovenin en Iris en ik beneden.

Ondanks de cadans van de trein kan ik de slaap maar niet vatten en is het wachten op het weksignaal van 5 uur.

Dag 23 : zaterdag 18-02 :

Na een kattenwasje arriveren een uur later dan gepland in **Lao Cai**. Vlakbij het station gaan we ontbijten. We kunnen kiezen uit een spiegelei of een omelet en koffie of thee.

Daarna maken we kennis met onze goedlachse chauffeur om op weg te gaan naar de zaterdagmarkt van **Can Cau**. Dat is nog een echte lokale markt van vnl. de **Flower Hmong** groepering, die prachtige kleurrijke kleding draagt. De ca. 800.000 Hmong of Meo wonen in dorpjes in de Hooglanden van Noordelijk Vietnam. Als gevolg van de oorlogen met de feodale Chinezen in het noorden, emigreerden de Hmong aan het begin van de 19 e eeuw vanuit het Zuid Chinese Koninkrijk Bach Viet naar Vietnam. De Hmong kunnen op basis van hun dialect, hun gebruiken, en kleding van de vrouwen, verdeeld worden in subgroepen. Zo worden de Hmong uit **SaPa, de Zwarte Hmong**, genoemd, vanwege hun overwegend donkere (indigo/zwart) kleding. De kleurrijkste subgroep is de **Flower Hmong**, die vrolijk gekleurde kleding met borduursels draagt.

De meesten wonen rond **Bac Ha** in de provincie **Lao Cai**. Wij bezoeken de markt waar zij hun waar verkopen.

Mais is het hoofdvoedsel van de Hmong, maar men verbouwt ook rijst op terrassen die via irrigatie van water worden voorzien. Voor het maken van de weefsels wordt hennep, maar soms ook katoen verbouwd. De uitstekende handwerkers maken o.a. handgeweven stoffen, papier, zilveren sieraden, lederwaren, manden en borduursels. Dat alles wordt aangeboden op de markt waar wij al fotograferend anderhalf uur rondlopen. Er worden ook allerlei groenten, fruit, bamboe enz. verkocht. Er wordt ook volop gekookt, gebakken en gebraden. Vnl. de mannen zie je gezamenlijk eten en vooral ook veel drinken : sterke appel- en rijstwijn.

Voor de Hmong-gezinnen is de zaterdagmarkt een ontmoetingsplek. De mannen mogen zich dan, na een week van hard werken, te buiten gaan. Op het einde van de dag zijn ze vaak stomdronken en worden dan liefdevol door hun begripvolle vrouwen naar huis begeleid!!

Soms zijn ze zo van de kaart dat ze eerst hun roes aan de kant van de weg uitslapen, terwijl hun vrouwen dan geduldig blijven wachten tot ze naar huis kunnen.

Dat moet echte liefde zijn!!

We lunchen in Bac Ha en beginnen dan aan de tocht naar boven, naar **SaPa**, de toeristische hoofdstad van het noordwesten van Vietnam.

SaPa was van oorsprong een nederzetting van de Zwarte Hmong. De plaats ligt op een hoogte van 1650 m en is meer dan de helft van het jaar gehuld in een dichte mist. Helaas is dat vandaag ook het geval. We komen rond 17.30 uur aan in ons hotel ; **Bamboo Sapa Hotel**. Het is een prachtig hotel. Onze kamer ligt op de 5 e verdieping; het is een suite met 2 grote bedden, een zitje met fauteuils, koelkast, led t.v., een groot balkon en een prachtige badkamer met 'marmeren betegeling'. Om 19.30 u. eten we en daarna gaan we snel naar onze warme kamer (c.v. aan!), om de slechte voorafgaande nacht in te halen.

Dag 24 : zondag 19-02 :

Om half 8 worden we heerlijk uitgeslapen wakker. Het is nog erg mistig, daarom maken we vanochtend niet de geplande wandeling in de omgeving waarbij we een **Tay** dorpje zouden bezoeken. We hopen dat het vanmiddag wel gaat lukken!

Rond 10 uur gaan we met een vrouw of 8 op jassenjacht. Hier worden **The North Face** jassen goedkoop aangeboden. Eens kijken of we hier wel kunnen slagen en of we flink

af kunnen dingen.....

Flora, Francien en ik slagen in de eerste winkel. De vraagprijs is 60 dollar. We dingen af totdat we de jassen uiteindelijk kopen voor € 40,00. Ineke, Louise en Iris slagen in de tweede winkel.

We worden met z'n allen op een rijtje vereeuwigd in onze nieuwe jassen.

Daarna drinken we koffie en warme chocolademelk om warm te worden.

Om half lunched we. Een echte Vietnamese specialiteit : **Hot Pot**. Er komt een verwarmingselement op elke tafel met daarop een pan bouillon. Er staan verder schalen met vlees, vis en groenten. Alles wordt gekookt in de bouillon. Het is heerlijk! Als alleen nog de bouillon over is, worden er een paar pakjes mie in gekookt en besluiten we met een kop bouillon die inmiddels heerlijk doortrokken is van alles wat er in gekookt is. Als afsluiting is er vers fruit. Na de lunch bezoeken we de markt en maken we nog foto's van de Zwarte Hmong en Rode Dao vrouwen. Ze poseren graag voor ons, maar staan steeds met de handen open om geld te vragen. Om 16.30 u. drinken we koffie op onze kamer, internetten in de hal van het hotel en douchen ons maar

Weer om warm te worden! Om 19 uur verzamelen we ons in de lounche om gezamenlijk naar het restaurant te lopen.

Voor het eten krijgen we een glaasje appelwijn aangeboden door Phuong en Elske, waar we heerlijk warm van worden.

Het eten is heerlijk en vrij westers : pompoen-wortelsoep met brood, zoete aardappel met rauwkost, bief met rijst, aubergine en paprika, kip en gebakken banaan toe.

Terug in het hotel bekijken we op buienradar het weer voor morgen, het zal zo'n 17 gr. C worden, in Nederland van -1 tot + 4. Ook kijken we nog even hoe de toestand van prins Johan Friso is, nadat hij afgelopen vrijdag in Lech door een lawine werd bedolven. Er is nog weinig duidelijkheid, de toestand wordt als stabiel omschreven, maar het levensgevaar is nog niet geweken. Als we horen dat hij wel 50 min. is gereanimeerd, hebben we onze bedenkingen over een algeheel herstel.

Als het weer het toelaat maken we morgen een optionele wandeling naar Ta Van.

Dag 25 : maandag 20-02 :

6.00 u op, 7.00 u. ontbijt. Het regent en het is erg mistig. Na rijp beraad wordt besloten

dat de wandeling niet doorgaat. Heel jammer, maar het zou onverantwoord zijn om wel te gaan : het is glad door het natte weer en als je met paraplu's gaat lopen, zie je ook niet veel. Dus gaan we maar weer uitgebreid mailen en dan met z'n allen SaPa in. Winkelen en koffie en warme chocolademelk drinken. Na de lunch pakken we onze bagage maar weer in, frissen ons op en checken dan uit. We hebben een lange middag/avond/nacht voor de boeg.

Onderweg stoppen we nog even bij de **grens met China**. Dan rijden we door naar **Lao Cai** waar we eten. Van daaruit lopen we naar het station om de **nachttrein naar Hanoi** te nemen.

Precies om 21 u. vertrekt de trein, omdat dit een vrij klein station is, gaat alles veel sneller dan op de heenreis op het grote, hectische station van Hanoi!

We rikken weer in onze coupé met hetzelfde groepje als op de heenreis. Na het tandenpoetsen proberen we te slapen, maar de bedden zijn keihard!

-
-
-
-

Dag 26 : dinsdag 21-02 :

Maar ook aan deze nacht komt een einde en om half 5 worden we gewekt. De trein komt rond kwart voor 6 in Hanoi aan. We worden met de bus naar het centrum gebracht en van daaruit lopen we naar ons hotel, 'Dolce Vita'. In de hal waar onze grote bagage achterbleef, moeten we onze kleine bagage 'herinpakken'.

Het is één grote en hilarische chaos : we moeten de kleding van de afgelopen dagen in de koffers doen en dan weer voor de komende 3 dagen schone kleding in de kleine bagage doen. Maar ja... 'Wat neem je mee????'

Als we uiteindelijk klaar zijn, ontbijten we en om half 8 lopen we gezamenlijk naar het Waterpoppentheater waar de bus ons weer oppikt voor een tocht van zo'n 3 à 4 uur (170 km) naar **Halong Bay**. Dit is een van de grootste natuurwonderen ter wereld en een van de mooiste locaties van Z.O. Azië. De baai meet ongeveer 1500 Km² donkerblauwe zee die bezaaid is met meer dan 3000 kalkstenen eilandjes., de meeste onbewoond.

De soms wonderlijk gevormde rotsformaties en de talloze grotten scheppen een betoverende, tijdloze en bijna mystieke wereld, die door de zeilen van de jonken en sampans alleen nog maar aan schoonheid wint.

De baai heeft dan ook de vermelding op de Werelderfgoedlijst van Unesco gekregen : 2 keer zelfs: in 1994 voor zijn natuurlijke schoonheid en in 2000 voor zijn biodiversiteit.

'Ha Long' betekent letterlijk 'Neerdalende draak'. De naam komt van een lokale legende.

Volgens die legende kreeg de hemelse draak en haar kroost het bevel van de jaden keizer om een invasie vanuit zee te stoppen. Daarop spuwden de draken stukken jade en sieraden die, toen ze in contact kwamen met het water,, in eilandjes en karstformaties veranderden, waardoor de vijandelijke schepen tot zinken werden gebracht. Er is ook nog een andere versie van de legende : de baai zou ontstaan zijn, toen de draak zichzelf in het water stortte, de zwiepende staart sloeg diepe dalen en spleten in het land, die daarop volstroonden met zeewater. De draak vond haar creaties zo mooi dat ze onder de baai ging wonen. Daar zou ze nu nog steeds wonen. Sommige mensen zeggen dat ze het monster hebben gezien en omschrijven het als volgt : 30 m lang en zwart en in de gedaante van een slang!

De geologische verklaring voor het ontstaan van de eilandjes is de eeuwenoude erosie van een enorme kalkstenen zeebedding. Veel van de eilandjes hebben van de vissers een bijnaam gekregen, zoals 'Hond', Schildpad' en 'Pad'. Sommige grotten die door regen en de elementen in de kalkstenen rotsen zijn uitgeslepen, kunnen worden bezocht.

Rond 12 uur komen we aan in de haven van Halong Bay. Met 2 kleine bootjes worden we naar onze grote cruiseboot gevaren. We hebben een schip voor ons gezelschap alleen, een zogenaamde **jonk**.

De sleutels van de hutten worden uitgedeeld en wij boffen, omdat we één van de 2 grotere hutten, boven, hebben.

Er staat een groot tweepersoonsbed en 2 nachtkastjes en er is een piepklein badkamertje mét toilet. Om 13.30 u. genieten we van een overheerlijke lunch aan boord. Na de lunch kunnen we nog even zonnen bovenop het dek. Om 14.30 u. gaan we met kleine bootjes naar **de grotten van Ha Long**. We gaan naar de **Hang Sung Sot (Grot van de Verrassing)**. Drie grote ruimtes bieden talloze wonderlijke rotsformaties, waaronder een die op een enorme fallus lijkt!

Het is prachtig en we maken veel foto's, of die zullen lukken, is de vraag omdat het licht hier minimaal is.

Daarna gaan we met een klein groepje naar **het eiland Ti Top**, we beklimmen 410 treden, maar dan genieten we van een adembenemend mooi uitzicht over de omgeving. We fotograferen ook de zonsondergang.

Degenen die vanmiddag niet mee zijn geweest, hebben lekker liggen zonnen bovenop het dek van onze jonk.

Cor gaat met Egbert nog even vissen vanaf de boot : lijntje met aas eraan uitgooien en.....helaas...

Om 19 u. gaan we aan tafel. De maaltijd is één groot feest voor het oog en de mond. Van elk gerecht zijn ware kunstwerkjes gemaakt : De garnalen die we vooraf krijgen, hangen op een cocktailglas, in het glas zijn op stokjes bloemen van wortel, tomaat en pepertjes gemaakt, de loempiaatjes (springrolls) zijn geprikt in een uitgeholde ananas, waar een brandend waxinelichtje in staat, de schalen zijn prachtig opgemaakt met bloemen van tomaat en komkommer en het toetje dat bestaat uit fruit is ook één grote bloem, de schil van appel en peer is gedeeltelijk uitgevouwen.

Na get diner wordt de kok er bij gehaald en hij krijgt een welverdiend applaus.

Na het diner is er karaoke; Julia ontpopt zich als een wereldzangeres en wij doen allemaal gezellig mee. Er wordt ook nog gedanst. Met een héél tevreden gevoel sluiten we deze geweldige dag af. De trieste dagen in SaPa zijn hierdoor al weer bijna vergeten!

Dag 27 : woensdag 22-02 :

Om 6 u. staan we op en douchen we ons in het minibadkamertje, alweer een hele bijzondere ervaring....

Om 7 u. worden we bovenop het dek verwacht voor de **Tai Chi les**. Met z'n elven openen we deze dag sportief. Om half 8 ontbijten we, er zijn gebakken eieren, spek, jam, fruit en heerlijke koffie. Om 9 u. stappen we over op een kleinere boot die ons in 21/2 uur naar **Cat Ba** zal varen. We worden uitgezwaaid door het zeer vriendelijke personeel van onze jonk.

Rond half 12 stappen we uit op de kade. Er staat een klein busje klaar. We denken dat we daar nooit met z'n allen inpassen, maar als er zo'n 15 personen inzitten, worden er allerlei verborgen bankjes opengeklapt en kunnen we allemaal zitten! Het wordt een hilarisch tochtje, doorspekt met grappen en grollen van Kees.

Het resort '**Sunrise**' is prachtig gelegen en heeft een privéstrandje. De kamers zijn

luxe en comfortabel en er ligt vers fruit op een schaal. We worden in het restaurant ontvangen met koffie en thee. Als we onze bagage hebben uitgepakt, maken we een wandeling langs het strand. Om 13 u. worden we met een bus naar het restaurant in het centrum gereden voor de lunch. Na de lunch gaan we met Phuong voorop naar de vele **parelwinkeltjes**. Daarna lopen de meesten terug naar het resort. Cor en ik gaan op zoek naar een kapper, waar Cor zijn baard laat trimmen ; 70.000 VND = € 2,80. Daarna slenteren we nog wat door het centrum en lopen dan helemaal over de boulevard terug naar het resort.

We mailen voor de laatste keer vanuit Vietnam en maken dan nog een flinke strandwandeling.

Terug op de kamer, zetten we koffie (wat ideaal dat hier in bijna elk hotel die mogelijkheid bestaat), doen de laatste handwas, douchen ons en zijn om 19.30 u. in het restaurant voor het diner. Ook hier is het eten voortreffelijk. We tafelen nog lang na en zoeken om 23 u. onze kamer op.

Dag 28 : donderdag 23-02 :

Om 5 u. loopt de wekker af. Om 7 u. vertrekken we met de bus naar de speedboot. We rijden een uur en varen vervolgens 3 kwartier naar **Haipong**, waar de bus alweer keurig op ons staat te wachten om ons naar **Hanoi** te brengen. We worden onderweg verschillende keren aangehouden door de politie; de eerste keer krijgt de chauffeur een boete omdat hij 2 km te hard reed. Even later wordt hij weer aangehouden, maar de chauffeur weet de boete af te houden, door te roepen dat hij net al een bekeuring heeft gehad. Dat wordt gepikt en we kunnen weer doorrijden. De politie is erg corrupt in Vietnam; de reisleidster vertelt dat men rond koffie- of etenstijd gewoon wordt aangehouden voor een kleinigheidje en dat ze dan bij de boete ook doodleuk om koffie- of geld om te eten durven te vragen!! Onderweg drinken we nog koffie en rond 13 u. komen we aan bij het Waterpoppentheater in Hanoi. Van daar lopen we naar ons hotel. Inmiddels kennen we de weg op ons duimpje.. Als we de bagage op onze kamer hebben neergezet, lopen we naar het centrum en eten daar op de derde etage van het Highland Coffee (inmiddels al enkele malen bezocht) een baquette met tonijn. Daarna lopen we een rondje meer en zien wel 10 bruidsparen, die daar allemaal hun bruidsreportage laten maken. Het is hier gebruikelijk dat die reportage vóór de trouwdag wordt gemaakt, zodat de gasten op de dag zelf de foto's al kunnen zien.

Dan lopen we een wijk in waar alleen maar schoenwinkels zijn. Mijn oog valt op Teva's. Uiteindelijk koop ik een paar voor € 18,- (na afpingelen!). Bij ons ligt de prijs voor dat merk rond de € 100,-. Nu maar afwachten of het wel de echte zijn, de tijd zal het leren!

We drinken nog koffie en kopen wat snacks, voor morgen, als we op het vliegveld van Singapore 6 uur moeten wachten!

Rond 17 u. zijn we in het hotel terug en is het weer tijd om de koffers te pakken.

Om 19 u. hebben we ons **afscheidsdiner**. Iedereen is er wat stilletjes van : de reis zit er nu bijna op!

Namens de groep houdt Egbert een afscheidswoordje en biedt Elske het pakketje aan met enveloppen vol fooien van de groep. Elske is er helemaal geëmotioneerd door. Uiteraard wordt ook Phuong in het zonnetje gezet en krijgt zij uit handen van Elske haar enveloppe met inhoud.

Julia heeft een afscheidslied gemaakt op de melodie van 'Als sterren aan de hemel staan..' van Frans Bauer.

Het is een prachtig lied waarin prima is verwoord wat een fantastische reis wij maakten door Vietnam, dankzij de uitstekende reisleidster Elske de Vries en Vietnamese gids Phuong.

Het applaus is niet van de lucht. Daarna houden ook Elske en Phuong een afscheidswoordje en besluiten met te zeggen, dat ze nog nooit zo'n leuke groep hadden! Ik vraag me af, of ze dat tegen elke groep zeggen!

Maar het is wel een feit dat we een hele gezellige groep mensen wij elkaar hadden. We zitten nog lang na te tafelen en halen herinneringen op aan de afgelopen onvergetelijke weken.

Dag 29 : vrijdag 24-02 :

6 u. opstaan, 7 u. ontbijt, 8.15 u. koffers op de gang, 9.15 u. vertrek.

Om 10.15 u. komen we aan op het vliegveld van Hanoi. Elske en Phuong helpen ons bij het inchecken. Alles gaat goed en er wordt niet moeilijk gedaan over het overgewicht van de koffers. Gelukkig maar!

Dan is het tijd om afscheid te nemen van Elske en Phuong, er wordt menig traantje weggepinkt.

Nog één keer zwaaien en de deur gaat achter ons dicht.

Door de douane gaat ook probleemloos.. Dan is het nog zo'n anderhalf uur wachten, totdat we door de gate kunnen. We maken onze laatste VND op en vertrekken 20 min.

te laat.

In Singapore waar we 6 uur moeten wachten, vliegt de tijd om. Het is een heel groot vliegveld, waar van alles te doen is : je kunt er sporten, naar de bioscoop, internetten, winkelen, wandelen enz. enz.

Dag 30 : zaterdag 25-02 :

Na een lange vlucht, waar van slapen geen sprake is, landen we keurig op tijd op Schiphol.

Terwijl we op onze koffers wachten, nemen we afscheid van onze medereizigers.

Dat is wel even een moeilijke klus : we hebben tenslotte 30 dagen met elkaar opgetrokken en voelen ons met de meesten nauw verbonden, alsof het familie is. Er worden allerlei beloftes gedaan : mailen, foto's uitwisselen enz.

Eens kijken wat daarvan terecht komt, de ervaring heeft ons geleerd dat.....

Als we de hal verlaten, staat onze taxi al op ons te wachten.

Om half 11 zitten we, alsof we niet zijn weggeweest, thuis aan een lekker kopje koffie, ons hoofd vol, onze oogjes klein, maar met een heel voldaan en dankbaar gevoel dat we deze prachtige reis hebben gemaakt.

Ik kom mijn belofte : 'Ik zal mijn reisverslag naar alle medereizigers, reisleiding en HSS mailen',

bij deze na. Ik hoop dat iedereen bij het lezen van dit verslag in gedachten weer even terugkeert naar het prachtige VIETNAM.

